

ንኮቪድ-19 ንምምካት ዝወጸ ናይ ኔቫዳ መደብ ጥዒና

“መሰረታዊ ኣካይዳ እዚ መደብ፣ ኩሎም ኔቫዳውያን ኣብ ገዝኦም ምጽናሕን ንሕይወት ኣገዳሲ ዘይኮና ቤት ዕዮታትን 730 መዓልቲ ብጊዚያዊነት ካብ ህዝቢ ምዕዳው እዩ።”

ገብርነር ስቲቭ ሲሶላክ፣ ማርች 17፣ 2020

እዚ ናይ ኔቫዳ ኮቪድ-19 ንምምካት ዝወጸ መደብ፣ ብገብርነር ሲሶላክ፣ ስለሱ፣ ማርች 17፣ 2020 ዝተውሃበ ጋዜጣዊ መግለጺን፣ ኣስዒቡ ድማ ብገብርነር ሲሶላክ ማርች 12፣ 2020 ሕገ መንግሥቲ ኔቫዳ ዓንቀጽ 5፣ ቁጽ 1 “ናይ ስቴት ላዕላዎይ ሥልጣን ገብርነር ኔቫዳ ኣብ ዝኾነ ብዓል ሥልጣን ይኸውን” ንዝበሎ ጠቂሱ ዝወጸ ጊዚያዊ ኣዋጅ ብምስዓብ እዩ።

ናይዚ መደብ ዕላማ ሰብ ኣድላዩ ኣብ ዘይኮነ ኩነታት ከይእከብ ብምግባር እቶም በቲ ቫይረስ ዝተለኸፉ ሰባት ነቲ ሕማም ብቀሊሉ ናብ ህዝቢ ከየመሓላልፍዎም ብምግባር ጥዕናን ሰላምን ኔቫዳውያንን ንምሕላው እዩ። “ብርክት ዝበሉ ሰባት ንውሕ ንዝበለ እዋን ካብ ሹድሽተ ጫማ (ft.) ብጽሓጺ ምቅርራብ ዝርከቡሉ ኩነታት እንታይ እዩ?” ኢልኩም ንነብስኹም ሕተቱ -- ካብ ከምኡ ዝኣምሰላ በታ’ውን ርሓቁ።

ንኮቪድ-19 ዝምልከት ሓድሽ መደብ፣ ገብርነር፣ ማእከል ጉዳይ ጥዒና ኔቫዳን ሓለፍቲ ጥዒና ከበቢታትን ስቴትን ነዚ መደብ ብቀረብ ብምክትታል፣ ማሕበራዊ ድልዩት ማሕበረሰብ ኣብ ግምት ብምእታው ለውጥታት ከገብሩ ይኸእሉ እዮም።

ነዚ መደብ ቀልጢፍካ ዝትግብር ስትራተጂ ብምውጻእ ከም ምርሕሓቅን ብኣካል ዘይምቅርራብን፣ ኣኼባታት ዘይምግባርን ኣብ ግብሪ ብምውዓል ቅድሚ ሕጂ ተራእዮን ንዝነበሩ ተመሓላላፊ ሕማማት ብምዕጋት ሞትን ሕማምን ንምንካይ ተኸኢሉ’ዩ። ሕማማት ናብ ኔቫዳ ምእታው ብምንካይ፡

- ክታበትን ፍቱን ፈውሲ ክሳዕ ዝርከብ ብኮቪድ-19 ንዝትሓዙ ኔቫዳውያን ቁጽሪ ምንካይ።
- ሽማግሌታትን ብኸእኑ ሕማም ተወጺዖም ነዝነበሩ ኔቫዳውያን ኣድልዩ ክንክን ምግባር።
- ንሕክምና ኣገልግሎት ወሃብቲ ድርጅታትናን፣ ሓካይምናን ኣድላዩ ዝኾነ ክንክን ብምግባር ካብ ኮቪድ-19 ጥራይ ዘይኮነስ ካብ ኩሉ ሕማማት ከምዝከናኹልና ምግባር።
- ብሰንኪ ኮቪድ-19 ክመጽእ ንዝኸኸል ሶሻላዊን ኢኮኖሚያዊን ጸቕጥታት ከይገፍሑ ምክልኻል

ማሕበረ ሰብአዊ (social distancing) ምቅርራብ ንምትራፍ ዝጠቅማ መምርሒታት

ኔቫዳውያን ካብ ቤተሰብ ወጻኢ ምስ ዝኾኑ ሰባት 6 ጫማ ርሕቀት ምትግባር ንዝብል መምርሒ ምዃውታር።

ኣብነት ክተርፋ ዘለዉን ልምድታት፡

- ብብዝሒ መእካብ
- ቆለውዕ እክብ ኢልካ ዘይምሕዳር (sleepovers)
- ናይ ሙዚቃን ተዋስኦ ምርኪታት ዘይምኻድ
- ንጻወታ ዘይምእካብ
- ስፐርታዊ ምተኸኸብ ምትራፍ
- ኣጋይሽ ዘይምዕዳም
- ኣብ ገዛኻ ኣገዳሲ ዘይኮኑ ሰራሕተኛታት ምትራፍ
- ሞላት ፣ ዓበይቲ ድኳናት ምኻድ
- ጂም ምኻድ

መደባዊ መምርሒታት መጠን ኣኼባታት

መደብ ተገደሩሎም ዝነበሩ ኣኼባታት ምምሕልላፍ ወይ ምስራዝ

ነዚ መደብ ተርጉም “ዓኼባ” ኣብ ደገ ደኹን ኣብ ውሽጢ ገዛ ሰብ ምእካብ ማለት እዩ።

ዓኼባ ክብሃል ከሎ ዘምጽኦ ጉድኣት ዝዕቀን በቲ ናይ ተኣከብቲ ምቅርራብን ዝፍጽምዎ ግዩዳያት እዩ። ዋሕዲ ተኣከብቲ ነቲ ከመጽእ ዝኸእል ጉድኣት ኣይንክዮን። እቲ ብኣካል ዘይምቅርራብም እምበር።

- ኣብ መርዓኹም ከትሕጎሱ ኣለኩም፤ ኮይኑ ግን የዕርዕትኹም ብምእካብ ክኸውን የብሉን -- በፍለይ ድማ መገሻ ዝውሰኹ እንተኾይኑ። ነቲ መርዓ እቲ ሓዲጋ ኣብዝነከየሉ ወይ ኣብዝተረፈሉ እዋን ንኸኸውን ኣምሓላልፍዎ።
- ኣብ ጊዜ ሞት'ውን ቁጽሪ ተሳተፍቲ ኣገዳሲ ብዝኾኑ ሰባት ጥራይ ግበርዎ። እቲ ስርዓት ኣብክንዲ ውሽጢ ገዛ ዝኸውን ሓዲጋ ንምንካይ ኣብደገ ግበርዎ።

- ገብርኅር ቤት እምነታት ይተዳጸዋ ክብል ካይክእልን፣ ካይደልይን'ውን። ኮይኑ ግን ንኣመንቲ ከይተኣከቡ ክተምህሩሉ ዘኸእል መገዲ ንኸትእልሹ የተሓሳስብ።

ናይ ግድን ኣኵላዩ ዝኾናን ዘይኮናን ግልጋሎታትን ክፍልታትን

ኩለን እንተዘይተጠቀሳ'ውን ናይ ግድን ኣኵላዩ ዝኾናን ዘይኮናን ግልጋሎታትን ክፍልታትን እዘን ዝስዕባ እየን፡

- ምክልኻል ሓዊ፣ መኸበርቲ ሕጊ፣ ህጹጽ ኣገልግሎት ሕክምናን ሓዲጋ ዝከላኸለ ድርጅታት
- ድርጅታት ሕክምና
- ቤት ምግብታት፣ ገዛ ንዘይብሎም መዕቆቢ፣ ኣገዳሲ ንመሳኪን ኣገልግሎት ዝህባ ድርጅታት
- ብሕጊ ኔቫዳ ምዕራፍ 704 ኣገልግሎት (utilities) ዝብል ስያሜ ዝተዋህበን ድርጅታት
- ፖሊስ ኣክብቲ
- ጽገና ገዛውቲ ዘካይዳ
- ጋራዛትን ናይ ጽዕነት ኣገልግሎት ቀረብቲ
- ግሮሶፊ፣ ሱፐርማርኬት፣ ናይ ገዛ መጻገኒ ኣቅሑት ዝሸጣ ድኳናት (hardware)፣ ኮንቪኒየንስ ድኳናት
- ፋርማሲታት፣ ናይ ጥዲናን ባዮኬሚካል ማእከላት
- ፖስታ ቤትን ሰደድቲ ኣቅሑትን
- እንዳ ቤንዚንን ናይ ጽዕነት ማኻይን መዕረፊን
- ባንክታትን ናይ ገንዘብ ኣገልግሎት ውሃብቲ ድረጅታት
- ናይ እንስሳ ሓኪም ቤትን መሸጣ መግቢ እንስሳታት
- መሕጸቢ ክዳውንትን ላውንደሪን
- መዳለዊ ምግብታት
- ሕርሻ፣ ናይ ገዛ እንስሳታትን፣ መቀለቢኤንን
- መኸዘንን፣ ዝተኸዘነ ኣቃውሕ መከፋፈሊ ተመሳሳሊ ቦታታት
- መጓዳዚያ ሕዝቢ
- ኣኵላይቲ ሆቴላት፣ ህንጻታት ንግዲ፣ ዶርሚቶሪ፣ ገዛ ንዘይብሎም መጻግዒ
- በ ኮቪድ_19 ን ብፈቃድ ውሃብቲ ዝተፈቀደለን መዋእለ ቀለውዕ

ኣብ ላዕሊ ዝተዘረዘራ ድርጅታት ከኸፈታ እንተተፈቀደለን ማእከል ጉዳይ ጥዲና ኔቫዳ ሰራሕተኛታቶም እቲ ግቡእ መምርሒ ምርሕሓቅ ከኸብሩ ትጽቢት ይገብር። ብተወሳኺ ድማ እዘን ድርጅታት

- ሰራሕተኞቻቸውም ዝተማልኦ ናይ ጥዲና ኣካይዳ ክኸተሉ፣ የእዳዎም ብብረዚኡ ን 20 ሴኮንድ ዝ ኣክል ብማይን ሳሙናን ንክሕጸቡ ከዘኸኸርዎም ይግባእ።
- ማእከል ምክልኻል ጥዲና (CDC) ነዘውጽኦ ከባቢኻ ብጽርየት ምሓዝ መምርሒ ብጥብቂ ብምክትታል ሰራሕተኞታትን ኣማዊልን ምግቢ ዝቀባበሉሉን ዘልዕሉሉን ተሪር መሳርሒታት ከም ጠረጴዛን ናይ ስርሕ ጣዋሉን ሽዓ ሽዓ ክጽርዩዎ ከምዘለዎም ክከታተሉ ኣለዎም።

ካልኦት ድርጅታት ከም ኣገልግሎት ሕጊ፣ ናይ ኣማኸርቲ ስራሕን ምምሕድዳርን፣ ፕሮፌሽናል ኣገልግሎት ኢንቩራንሽን ሰራሕተኞም ካብ ገዛ ወይ ብቴሌኮም ንክሰርሑ ከተባብዑዎም ኣለዎም።

ነዚ ምምላእ እንተ ተስኢንዎም ማእከል ጉዳይ ጥዲና ኔቫዳን ማእከል ምክልኻል ጥዲና (CDC) ንዘውጽእዎ ሕጊ ተኸቲሎም መምርሒ ዘይምቅርራብ ክስዕቡ ክገብሩ ይግባእ።

ግድን ኣድላዩ ዘይኮና ኣገልግሎትን ክፍልታትን - በዚ ጥራይ ግን ኣይውሰንን፡

- መዘናግዲን መሓጎስን፣ ከም ስትሪፕ ክለብ፣ ግብረ ስጋ ቦታ፣ ካዚኖ፣ ኣዳራሽ መ-ዚቃ፣ ዓበይቲ ኣዳራሻት፣ መዳወቲ ስፖርትታት፣ ዓበይቲ ናይ ኣዳራሽ ክፍልታት፣ ካፈቴሪያ
- ናይ ስፖርት ኣዳራሻት፣ ህብረተሰባዊ መዘናግዲ፣ ጂም፣ ማእከል ጥዲና፣ ዩጋ
- ከም እንዳ ባርቤሪ፣ እንዳ ጩጉሪ፣ ጽፍሪን ዓይነት መመልክዒ ቦታታት
- ፋርማሲን ኣገልግሎት ጥዲና ዘይሓወሰ ሾፒንግ ሞል። ብዘክኣል ኣገልግሎቶም ተገልጋላይ መጺኡ ንክልዕሎ ወይ ናብ ኣድራሻኡ ብምስዳድ ነተባብዕ።

መምርሒ ንድርጅታት ቤት መግቢን መስተን

ገበርነር ንምምሕልላፍ ኮቪድ-19 ንምዕጋት ቤት መግብታትን መስተን ክዕጸዎን ኣብ ውሽጢ ገዛ መግብን መስተን ንክደቅርባ ኣዚዙ። ግዳን ሸማታይ ባዕሉ መጺኡ ከልዕሎ እንተኮይኑ፣ ናብ መንበሪኡ ከብጽሓሉ እንተኼኢሊን ስርሓን ክቅጽላ ከምዘኸእላ ገሊጹ ኣብ ውሽጢ ቤት መግብን መስተን ኮፍ ኢልካ ምብላዕን ምስታይን ግን ብረዚያዊነት ተኸጊዱ ሎ። ነቲ ዝተፈቀደ ሸማታይ ባዕሉ መጺኡ ከልዕሎ ወይ ድማ ናብ መንበሪኡ ከብጽሓሉ እንተኼኢሊን ጥብቂ ዝኾነ ሕጊ ምርሕሓቅ ከክብራ ኣለወን። ተወሳኺ ሓበሬታ ካብዚ ንታሕቲ እኒህለ፡

- መግቢ ዘከፋፍላ ናይ ሓገዝ ድርጅታት፣ ብሰንኪ ቤት ትምህርቲ ምዕጻውን ትምህር መግቢ ዝቅርባ ድርጅታትን ድኳናት ቤት መግቢ ክፉት ኮይነን ኣገልግሎትን ይቅጽላ።
- ናይ ጥዲናን ካልኦት ኣገዳሲ ድርጅታት ኣገልግሎት መግቢ ከይተዓጽዎ ይቅጽላ።
- ንሓገዝ መግቢ ዘከፋፍላ ቡፌን ጣቢያ መግብታት ኣገልግሎትን ጓንቲ ብዘመለሱ ስራሕተኛታታት ወይ ገበርቲ ሰናያት ብባኮ ሓሸን ይቅጽላ።
- ኣብ ሙሉ ኣ ኔቫዳ ዝርከባ ፓባት፣ ኣንዳ ወይኒ፣ ባራትን ኣንዳ ቢራታትን ዝተማልኦ ክሸነ ኣልደወን መግቢ ዝቅርባ ኣንተኾይነን ኣገልግሎትን ሸማታይ ባዕሉ ከልዕሎ ወይ ድማ ናብ ገዝኡ ከብጽሓሉ ኣንተኺኣለን ኣገልግሎትን ክቅጽላ ይኽእላ። ኣብ ውሽጢ ገዛ ኾንካ ምብላዕ፣ ምስታይ ካሊኦ መመርሒ ክሳብ ዝወጽኦ ኩልኩል ኣዩ። ኣዚ መመርሒ ንፉድ ኮርትታት፣ ኣንዳ ቡናት፣ ንጉዳይ መግቢ ሰራሕን ንዝቅርባ፣ ንክለባት፣ ናይ ቦውሊንግ መጻወቲን ካሊኦ ሰብ ተኣኪቡ መግቢ ዝምገበሉ ተመሳሳሊ ድርጅታት ይሓውስ ኣዩ።
- መግቢ ዘይቅርባ ፓባትን፣ ኣንዳ ወይኒን ቢራን ከዕጽዎ ኣለወን።

ክፉት ኮይነን ስርሓን ክቅጽላ ዝተፈቀደለን ድርጅታት ድማ፡

- ከም ሸቃቅ ዝኣምሰላ ብብዘሒ ሰብ ዝኣትወን ቦታታት ደጋጋምካ ምጽራይ የድሊ።
- ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ስጡም ዝኾነ ከም የኣዳምም ን20 ሴኮንድታት ብማይን ሳሙናን ምሕጻብ ከዘውትሩ ቁጽጽር ሃይጂን ምግባር።

ኣንዳ ቁማር (ጌሚንግ)

ማሸናት ቁማር (ጌሚንግ)፣ ጠረጴዛታትን ምስ ቁማር ዝተተሓሓዘ ዝኾነ ዓይነት መሳርሒ ኩሎ ነኽዕጻው ገብርነር ኣዚዙ'ሎ። ኣብ ውሽጢ ቤት ቁማራት ዝርከባ ቤት መግብታትን ባራታትን ካብ ቤት ቁማር ወጻኢ ንዝረከባ ተመሳሳሊ ኣገልግሎት ዝህባ ድርጅታት ዝወጽ ሕጊ ይምልከተን ኣዩ።

ካናቢስ (ማሪዋና)

ማሪዋና ከም ፈውሲ ይኹን ብኻሊኦ ንምሸቃጥ ፍቃድ ዘለወን ድርጅታት ኣገልግሎት ክህባ ዝኽእላ ናይ ዘይምቅርራ-ብ/ምርሕሓቅ መመርሒ ብጥብቂ ክትግብራ ኣንተኺኣለን ጥራይ ኣዩ። ማክከል ጉዳይ ጥዲና ኔቫዳ ተጠቀምቲ

ነዝገዝእዎ ካናቢስ ኣብቲ ጅዳን ተኣኪቦም ንክጥቀሙሉ ዘይኮነ ኣብገዘም
ነኽመጸሎም ንክገብሩ ዩተባብዕ።